

No seria pertinent parlar del protagonista com d'una víctima de la història, no és cert?

—No. És un personatge que assumeix els seus orígens, però no ho fa com un projecte de futur sinó com una herència que s'ha de superar. Per això es un grimador, tot i que ell no s'hi considera. Per raons familiars, ell hauria de ser carboner, com el pare i l'avi, però no s'hi resigna. Com que ve d'una família desunida, que no li ha donat cap exemple de fraternitat sinó de salvi's qui pugui i de subsistència pura i dura, vol rompre amb tot això.

—Rebel·lar-se contra les inèrcies familiars no era fàcil, en aquells anys.

—Ell veu com viuen els senyorets, les restes d'una noblesa esquerdada però encara amb prestigi, i veure-ho l'estimula, li fa entendre que mereix alguna cosa més. En realitat, acaba sent un home fet a si mateix a la manera nord-americana.

—És entre dickensiana —industrial, llest— i balzaquiana —d'ambicions fortes i decidides—.

—No sé si han estat referents conscients, però tant Balzac com Dickens són autors que sempre han pesat molt en la meua vocació literària. Els elements marginals que intenten anar endavant sempre han estat presents als meus llibres. Potser el meu protagonista, tan ambiciós, és més balzaquiana que dickensiana.

—Reconstrueix una part de la història de Mallorca.

—La del primer terç del segle XX va ser una època molt convulsa, amb canvis d'aris tant a l'illa com a fora, amb impacte aquí. El maurisme, la Setmana Tràgica, la Gran Guerra, el naixement de l'anarcosindicalisme, la dictadura de Primo de Rivera, la República, la Guerra Civil: tot això va passar en una trentena d'anys... Un fet molt rellevant va ser la Revolució russa, que va fer que la classe obrera deixés de mirar amb por el patró i passés a mirar-lo de tu a tu. A Mallorca, els obrers no havien distorsionat mai gaire la vida quotidiana. Però, quan començaren les vagues del moll i les manifestacions massives i coordinades, les classes dirigents i mercantils mallorquines es van espantar molt.

—La galeria de secundaris és àmplia.

TINA BAGUÉ/ARXIU

Miquel Mas Ferrà

«El meu protagonista assumeix els seus orígens com una herència que cal superar»

Miquel Mas Ferrà (Palma, 1950) trenca deu anys de silenci editorial i publica **Llums de tardor** (El Gall Editor), que conta la vida de **Martí Torrandell**, algú que no es resigna a la misèria en un entorn històric crispant i canviant.

Entrevista de **Pere Antoni Pons**

Llums de tardor

MIQUEL MAS FERRÀ

El Gall Editor
Pollença, 2017
420 pàgines

—Volia fer un homenatge a l'amistat. En aquest sentit, la colla d'amics del protagonista, estibadors, sindicalistes, hi ocupen un paper central. També hi ha dos secundaris que no ho són: don Patrici Marfany i don Estanislau Balaguer. A través d'ells, sobretot del segon, he volgut parlar d'aquell tipus de maldat incorregible de què parla Hannah Arendt.

—Fa sortir algunes figures històriques de relleu: Antoni Maura, Joan March, el comte Rossi...

—Sí, tots representen un determinat moment històric. En Maura, polític conservador, president dues legislatures del consell de ministres, va ser molt polèmic i contestat per l'esquerra republicana i l'obrerisme, però era reverenciats per les classes mitjanes i dirigents de Palma. D'en March, el més interessant és la seva doble personalitat: la de l'home que va crear *El Día*, un diari on col·laboraven grans intel·lectuals com Gabriel Alomar i des d'on es llançaven tot tipus de crítiques a la dreta i al caciquisme, i la de l'home que va sufragar el cop d'Estat franquista. Del comte Rossi, un feixista que va venir aquí enviat per Mussolini, se'n pot dir que va ser un sanguinari.

—Últimament s'està reivindicant la feina i l'obra de la generació dels 70. Vostè, que en forma part, quina valoració en fa?

—La valoració no pot ser dolenta. Hem aportat una mirada literària a la història del país. Vam arribar després de Llorenç Villalonga, que va descriure la decadència de la noblesa i la irrupció d'una nova forma de pensar, i vam agafar la torxa. Hem descrit els anys del turisme, de la gran desfeta política, de la destrucció ecològica, de la corrupció... El que importa és que després de nosaltres hi hagi, i jo crec que hi són, nous autors que expliquin l'actual Mallorca sense rumb.